

De Stemming van 20 januari 2019

Nog steeds zitten we in een stabiele periode van de electorale voorkeur. De verschuivingen van deze week zijn beperkt. De vier regeringspartijen zijn samen nog weer t zetels kwijtgeraakt en hebben inmiddels een derde van hun Tweede Kamerzetels verloren. En dat nog minder dan 60 dagen voor de verkiezingen, waarmee de Eerste K wordt samengesteld.

De ervaring leert dat spanning binnen een coalitie per saldo de deelnemende partijen geen electorale winst oplevert. Wat wel eerder is gebeurd (denk aan de de Gemeenteraadsverkiezingen van 2010), dat een breuk binnen een coalitie, voorafgaande aan verkiezingen, wel forse electorale bewegingen kan opleveren. De PvdA heeft breuk rondom Uruzgan in februari 2010 wel een forse stijging doorgemaakt. In de vijf weken na de val steeg de PvdA van 16 naar 32 zetels en haalde bij de Gemeenteraadsverkiezingen een veel beter resultaat dan het kort ervoor naar uit zag.

Ik waag te betwijfelen of een dergelijke sprong bij een mogelijke val van het kabinet onder de huidige electorale omstandigheden weer mogelijk is.

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	13-1-2019	20-1-2019	Versch. NU-TK18
VVD	33	22	22	-11
PVV	20	18	18	-2
GroenLinks	14	17	17	3
FvD	2	16	17	15
PvdA	9	15	15	6
SP	14	12	13	-1
CDA	19	11	10	-9
D66	19	10	10	-9
Partij voor de Dieren	5	8	8	3
DENK	3	7	7	4
ChristenUnie	5	7	6	1
50PLUS	4	4	4	
SGP	3	3	3	
Totaal	150	150	150	
Coalitie	76	50	48	-28

De rangorde van het vertrouwen in de fractievoorzitters is weer gemeten en vergeleken met die van 5 maanden geleden. Dan zien we een aantal interessant verschuiv

- Marijnissen is gestaag gestegen naar de eerste plaats
- Dijkhoff is fors teruggevallen. (Vorige week hebben we de meting ook gedaan en toen waren de scores van Dijkhoff vrijwel hetzelfde als nu).
- Asscher is inmiddels naar de derde plaats gestegen.
- Jetten scoort ongeveer hetzelfde als Pechtold de laatste keer, maar staat dus daarmee op de 10e plaats.
- Krol is gestaag aan het stijgen
- Van der Staaij is duidelijk gedaald

Rangorde van mate van vertrouwen in de fractievoorzitters

rangorde vertrouwenscijfers	Okt - 2017	Apr - 2018	Sep - 2018	Jan - 2019
Roemer/Marijnissen	5	4	2	1
Segers	2	2	3	2
Asscher	6	6	7	3
Thieme	8	7	5	4
Buma	4	3	4	5
Klaver	7	5	6	6
Dijkhoff	1	1	1	7
Krol	12	10	9	8
Baudet	10	11	11	9
Pechtold/Jetten	3	9	10	10
Wilders	11	12	12	11
Van der Staaij	9	8	8	12
Kuzu/Azarkan	13	13	13	13

(zie op de laatste pagina de totale uitslag naar stemgedrag 2017)

Uit de onderstaande tabel is het goed te zien dat de leider van D66 sinds de partij tot de regering is toegetreden, fors gedaald is op de rangorde.

Positie van Jetten/Pechtold bij de vertrouwenscores van de fractievoorzitters

Rangorde verticaal afgezet	Allen	TK2017								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV
Pechtold: oktober 2017	3	2	5	1	5	4	5	5	9	11
Pechtold: september 2018	10	5	12	1	6	5	8	9	12	12
Jetten: januari 2019	10	7	12	1	6	6	6	10	12	12

Klaas Dijkhoff stond in september nog duidelijk bovenaan. Maar hij is ook sindsdien duidelijk gezakt. Hieronder zien we de echte scores.

Vertrouwenscores Klaas Dijkhoff

Vertrouwenscores Klaas Dijkhoff	Allen	TK2017								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV
september 2018	5.2	7.5	5.9	6.2	4.3	4.1	3.1	2.7	3.8	3.6
januari 2019	4.4	6.7	5.3	4.5	3.2	3.5	3.5	2.3	3.6	4.0

De reacties op de recente uitspraken van Dijkhoff laten grote verschillen zien. Kiezers van VVD, CDA, FvD en PVV reageren over het algemeen positief. Maar de kiezer: D66 reageren over het algemeen een stuk negatiever.

Stellingen naar aanleiding van de uitspraken van Klaas Dijkhoff

Eens met de stelling	Allen	TK2017								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV
Ik vind het terecht dat Dijkhoff aangeeft dat het klimaatakkoord niet integraal wordt uitgevoerd.	51%	85%	65%	34%	23%	25%	14%	32%	78%	67%
Hij heeft terecht aangegeven dat het debat over klimaatmaatregelen wordt gedomineerd door drammers zoals Klaver en Jetten.	53%	84%	79%	26%	12%	21%	9%	36%	92%	81%
Als vertegenwoordiger van de grootste regeringspartij zou Dijkhoff zich terughoudender dienen te gedragen.	42%	17%	34%	64%	61%	64%	55%	56%	17%	20%
Deze uitspraken van Dijkhoff zijn vooral verkiezingsretoriek	72%	41%	70%	89%	89%	88%	90%	88%	89%	84%
Ik denk dat de VVD erop uit is om het kabinet te laten vallen	20%	10%	20%	27%	17%	32%	13%	25%	30%	23%

Stellingen naar aanleiding van de uitspraken van Premier Rutte

Eens met de stelling	Allen	TK2017								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV
Het is goed dat de premier gezegd heeft dat hij het liefst belagers van de hulpverleners zelf in elkaar zou slaan	33%	54%	39%	23%	13%	8%	26%	21%	30%	35%
De premier mag zoiets wel denken, maar als premier niet zeggen	57%	36%	57%	68%	79%	79%	70%	61%	39%	44%
Dat de premier dit gezegd heeft is vooral verkiezingsretoriek	67%	41%	58%	76%	85%	86%	70%	89%	89%	92%
Het afzetten tegen de witte wijn drinkende Amsterdamse elite door de premier is een goede aanpak	30%	52%	40%	18%	9%	11%	14%	11%	36%	35%
Dat er nog geen goede maatregelen zijn genomen tegen dit soort belagers van hulpverleners is de schuld van Rutte zelf	62%	32%	57%	53%	67%	74%	63%	88%	79%	89%
Ik hecht weinig waarde aan de woorden van Rutte	65%	35%	60%	64%	75%	82%	72%	90%	88%	89%
Ik zou niet weten wie op dit moment een betere premier zou zijn	45%	75%	55%	49%	23%	24%	40%	22%	20%	14%
Rutte kan beter binnenkort naar Europa gaan	40%	23%	36%	56%	43%	47%	30%	43%	47%	54%

Hieronder staan de volledige cijfers van de rangorde van de fractievoorzitters naar stemgedrag in 2017.

Rangorde van mate van vertrouwen in de fractievoorzitters in januari 2019

Rangorde verticaal afgezet	Allen	TK2017								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV
Lilian Marijnissen (SP)	1	11	5	4	3	3	2	1	5	5
Gert-Jan Segers (ChristenUnie)	2	3	2	5	5	5	4	7	9	9
Lodewijk Asscher (PvdA)	3	5	4	3	4	1	5	4	10	10
Sybrand Buma (CDA)	4	2	1	6	7	7	8	9	6	8
Marianne Thieme (Partij voor de Dieren)	5	8	11	7	2	4	1	2	7	7
Jesse Klaver (GroenLinks)	6	12	10	2	1	2	3	3	11	11
Klaas Dijkhoff (VVD)	7	1	3	8	9	9	9	11	8	4
Henk Krol (50PLUS)	8	9	6	9	8	8	7	5	4	3
Thierry Baudet (Forum voor Democratie)	9	4	7	11	12	13	10	6	1	2
Rob Jetten (D66)	10	7	12	1	6	6	6	10	12	12
Geert Wilders (PVV)	11	6	8	12	13	12	11	8	2	1
Kees van der Staaij (SGP)	12	10	9	10	10	10	12	13	3	6
Tunahan Kuzu (DENK)	13	13	13	13	11	11	13	12	13	13

wee
kamer

reft na de

ngen.

50PLUS
10
12
11

50PLUS
6.3
4.5

s van

50Plus
54%
61%
28%
59%
20%

50Plus
53%
57%
70%
29%
76%
83%
34%
38%

50PLUS

2

10

6

9

3

5

4

1

8

11

7

12

13